

'GRAF SPEE' V BOJU

**Angleži pregnali
nemško bojno ladjo
Ladja internirana v
Montevideo, Uruguay**

BUENOS AIRES, Argentina, 14. dec. — Nemška "žepna" bojna ladja Admiral Graf Spee je po 18-urnem boju z angleškimi križarkami Exeter, Ajax in Achilles malo pred polnočjo pribežala v pristanišče Montevideo s 36 mrtvimi in 60 ranjenimi na svojem krovu ter zelo poškodovana.

Kmalu nato ste pripluli angleški križarki Ajax in Achilles ter ste se zasidrali izven pristanišča.

Bitka je pričela ob 6. zjutraj, ko je ladja Admiral Graf Spee napadla križarko Ajax, ki je spremljala francoski parnik Fermosa iz Rio de Janeiro v Montevideo. Križarka Ajax je poklicala na pomoč in takoj sta prispeli križarki Exeter in Achilles ter pričeli streljati na nemško ladjo.

EXETER JE BILA POŠKODOVANA

Med angleškimi križarkami je križarka Exeter najmočnejša in njeni strelji so večkrat zadeli Graf Spee, vsled česar je namerila ves svoj ogenj na Exeter, ki je bila poškodovana ter se je morala umakniti iz boja.

OSTALI KRIŽARKI STE PREVZELI BOJ

Ker je morala križarka Exeter vsled velikih poškodb opustiti boj, ste križarki Ajax in Achilles, četudi ste mnogo slabjši, kot njuna nasprotnica, nadaljevali boj. Zadeta mnogokrat je slednjič Admiral Graf Spee pričela bežati, toda hitrejši angleški križarki sta jo kmalu dohiteli.

Bitka je trajala do 10. zvečer.

NEMŠKA LADJA MOČNEJŠE OBOROŽENA

Bojna ladja Admiral Graf Spee ima šest 11-palčnih topov in je obdana z zelo močnimi oklopnimi ploščami. Angleške križarke pa imajo po osem 6-palčnih topov, toda so so hitrejšje od nemške ladje.

Sedaj ko so zavezniške ladje odpravile nevarnost ene od treh "žepnih" ladij, ki so napravile toliko škode pri potopitvi trgovskih ladij, bodo se še bolj intenzivno lotile dela, da bodo uničile ali pregnale iz visokega morja nemške bojne ladje "Graf Scheer" in pa "Deutschland", ki še prežijo na trgovske ladje.

ANGLEŠKA PODMORNICA POTOPILA NEMŠKO KRIŽARKO

LONDON, Anglija, 14. dec. — Angleška podmornica, ki je pustila nemški parnik Bremen skozi angleško morskno blokada, je potopila neko nemško podmornico ter torpedirala neko nemško križarko v Severnem morju.

Kot naznanja angleška admiraliteta, je podmornica v tokrek zapazila parnik Bremen, ko je vozil iz Murnanske v Bremerhaven, pa ga ni napadla zaradi mednarodnega mornariškega dogovora.

Admiraliteta naznanja:

"V Severnem morju je ista angleška podmornica, ki je videla parnik Bremen, potopila eno podmornico in torpedirala eno sovražno križarko."

BREMEN SREČNO DOSPEL V NEMČIJO

BERLIN, Nemčija, 14. dec. — Uradno je bilo naznanjeno, da se je parnik Bremen zasidral na svojem pomolu v Bremerhaven ob 12.15 popoldne.

Prometni minister je pozdravil kapitana

V Bremerhaven je došel prometni minister dr. Julius Dornmueller, da čestita kapitanu Adolfu Ahrensu, da je srečno pripeljal veliki parnik, ki ima 51,000 ton, v domače pristanišče. Takoj po prihodu parnika je šel na njegov krov dr. Dornmueller in je bila v veliki plesni dvorani prirejena velika svečanost.

(Nadaljevanje na 2. str.)

Poslanik Davies za 3. termin

**Ce bo Amerika vtretje izvožila
Franklina Roosevelta za predsednika, se lahko zanese, da ne bo šla v vojno.**

Državni department je pozval domov Josepha E. Daviesa, ki zastopa Združene države pri belgijski vladi.

Ob svojem prihodu je rekel, da mora predsednika Roosevelta na vsak način se enkrat kandidirati. In če se Amerika res noče vmešati v evropsko vojno, naj izvoli Roosevelta vtretje za predsednika. Ta izvolitev bo za Ameriko najboljša jamščina.

Davies se je vrnil v Združene države na krovu italijanskega parnika "Rex".

Tako je navdušen za predsednika in za njegove državniške zmožnosti, da je dejal:

— Če se bo predsednik branil vtretje kandidirati, naj ga dežela "drafta", naj ga k temu prisili.

— Ves svet je v ognju. — Rooseveltove izkušnje in njegove zmožnosti so nam najbolje jamstvo, da ne bomo v nikakršni meri in obliki deležni vojnih grozot.

— Belgija je dosledno in pošteno nevtralna ter se zanese na "pošteno besedo" držav, da je ne bodo napadle.

— Ima pa, — je dostavil, — svoj smodnik suhi ter puško za vrati. Belgija ima izborni armado, — od 600,000 do milijon mož, — in ima svoje meje izvrstno utrjene. Tisti, ki bo Belgijo napadel, se bo opekkel.

— Največ zaslug za izboljšanje belgijske armade ima belgijski kralj Leopold, mlad in zmožen mož.

Važna odločitev

PRIZIVNEGA SODIŠČA

Delodajalec ima pravico določiti, koga naj vzame na delo in koga ne, če ga ne veže pogodba.

Newyorško zvezno okrožno prizivno sodišče je podalo te dni zelo važno odločitev. Soglasno s to odločitvijo, ima delodajalec pravico izbirati, koga naj vzame na delo — organiziranega ali neorganiziranega delavca. To pravico ima pa seveda le toliko časa, dokler ga z unijo ne veže poselna tozadevna pogodba.

Zadeva se tiče National Casket Company v Oneida, N.Y., in se je žnjim bavilo neko nižje sodišče že pred štirimi leti. Delavski urad (National Labor Relations Board) je kompaniji naročil, naj ne ovira delavcev, če se hočejo pridružiti Casket Makers Union 19559, in da mora sprejeti nazaj sedem delavcev, ki so bili odpušteni, ker so se preveč zavzemali za unijo.

Okrožno zvezno prizivno sodišče sestoji iz treh članov. Dva člana — torej večina — sta

potegnila s kompanijo, dočim je bil tretji sodnik mnenja, da je zavzel Delavski urad pravilno stališče.

Kompanija bo morala sprejeti nazaj samo enega delavca, dočim je nihče ne more siliti, naj zaposli ostalih šest, ker so bili odpušteni še pred 15. julijem 1935, torej pred uveljavljenjem postave za delavske odnose.

— Postava, — je rečeno v odločitvi, — daje pravico samo "službenecem", ne pa onim, ki "iščejo delo."

— Postava nikakor ne sili delodajaleca, da bi dajal prednost članom ene unije pred člani druge unije, ali da bi moral sprejeti na delo unijskega namesto neunijskega delavca.

— Drugače se seveda, če obstoji med delodajalcem in unijo pogodba, katerega delavca sme sprejeti in katerega ne.

ODBOR, KI JE DOSEGEL SPORAZUM PRI CHRYSLERJU

Zastopniki delavcev in uradniki Chryslerjeve družbe, ki so dosegli sporazum, lpo katerem je bila končana 5-letna stanka avtnih delavcev. Sedeči od leve na desno so: Keller, predsed. Chrysler korporacije, Dewey, zvezni posredovalec in Murray, predsed. CIO.



Cleveland se je oddahnil

Davčne zadolžnice in dela pri WPA bodo omogočila mestni upravi skrbeti za reveže. — Tudi v Toledu je boljši.

CLEVELAND, O., 13. dec.

Mestne oblasti so naznani, da 65,000 osebam, ki so odvisne od reliefa ter so zadnjih šestindvajset dni dobivale le malenkostno podporo, ne bo treba več trpeti pomanjkanja. Vsi ti reveži bodo od petka naprej zopet dobivali relief.

V Clevelandu in v Toledu, — kjer ima danes mestna občina za podporo nezaposlenim na razpolago \$273,000 — je bil položaj že neznosen in je imel poleg vsega še politično ozadje.

Republikanski governor J. Bricker pod nobenim pogojem ni hotel sklicati posebnega zasedanja zakonodaje. Včeraj se je jezil nad pristaši New Deal, češ, da so vprizarjali protinjemu in njegovim tovarišem neupravičene napade.

S tem je mišlil predsednika Roosevelta, notranjega tajnika Ickesa in newyorškega župana La Guardia, ki so obsodili reliefno politiko ohijskih državnih oblasti.

Predsednik Roosevelt je predvčerajšnjim odobril predlog, da naj se porabi za izvršitev treh WPA projektov v okolici Clevelanda \$1,248,991. Pri teh in nekaterih prej odobrenih projektih bo zaposlenih pol leta približno 14,000 oseb.

Župan Burton je rekel: — S pomočjo razširjenega WPA programa in davčnih zadolžnic nam bo zopet mogoče skrbeti za nezaposlene. Vsi tisti, ki so bili ertani z reliefnih seznamov, bodo izopet dobivali relief.

Od 12,000 do 16,000 zakonskih parov brez otrok je dobivalo izza 22. novembra le malenkostno količino živil, dočim so dobivali ostali le dve tretjini običajnih reliefnih racij.

Po zatrdilu Burtona, občina ni izdala davčnih zadolžnic, dokler ni dobila tozadevnega dovoljenja od državnih oblasti.

Leto 1940 bo začel Cleveland s primanjkljajem v reliefni blagajni. Primanjkljaj bo znašal \$251,200.

Voščilo za praznike prijateljem v obliki malega oglasa z okvirjem, dva inča v velikosti, Vas stane samo 50 centov.

Prometni delavci prete

Mesto mora zjamčiti delo vsem, ki so sedaj zaposleni pri dveh progah nadcestne železnice.

To in ono...

WHALEN v Madridu

MADRID, Španska, 14. dec. — Danes je došel sem na svojem potovanju po Evropi predsednik newyorške Svetovne razstave, Grover A. Whalen. Zajtrkoval v ameriškem poslaštstvu. Poleg poslanika Alexandra W. Weddela je bil tudi navzoč španski vnanji minister polkovnik Juan Aizua.

Finski predsednik se ZAHVALJUJE

WASHINGTON, D. C., 14. dec. — Predsednik finske republike Kallis se je zahvalil za čestitke, ki mu jih je poslal predsednik Roosevelt ob priliki obletnice finske neodvisnosti.

— Sprejmite mojo prisrčno zahvalo, — pravi Kallis za čestitke k obletnici finske neodvisnosti in za izraze simpatij napram Finski, ki je prisiljena z orožjem braniti svojo neodvisnost, svobodo in pravice. Vaša poslanica je bila sprejeta z občutkom velikega olajšanja. Lahko ste prepričani, da je Van in amerškemu narodu finski narod iz srea hvaležen.

ŠVEDSKA kupuje plinske maske

STOCKHOLM, Švedska, 14. dec. — Vlada je danes naznanila, da je kupila 500,000 plinskih mask. Dosti državljani si je nabavilo plinske maske na lastne stroške. Vlada je potrošila za zračno obrambo 12 milijonov kron (približno \$2,880,000).

Delavske vesti

V Ameriki izdelane igrače

WASHINGTON, D. C., 13. decembra. — Trgovski department je sporočil danes, da je bilo 98 odstotkov vseh igračk, ki so bile letos kupljene v Zdr. državah, izdelanih v Ameriki. Prejšnja leta so tvorile precejšen odstotek v Nemčiji izdelane igrače.

Cena živilom

TRENTON, N. J., 13. dec. — Tekom zadnjega meseca se so v državi New Jersey cene živilom v prodaji na drobno povisale za pol odstotka. Tozadevno poročilo je izdal državni poljedelski department.

Podražilo se je sadje, sočivo in konzervirane ribe, dočim so se povenila jajca, sladkor, maščoba, olje, pijača in čokolada.

Cene mleku in mlečnim produktom so se v primeri z oktobrom povisale meseca novembra skoro za en odstotek.

V New Yorku kmalu ne bo več vozila nadcestna železnica. Ves promet bodo oskrbovali busi in subway. Letos so podrli progo nad 6. Ave., vkratkem prideta pa na vrsto 2. Ave in 9. Ave. progi. Vprašanje nastane, kaj bodo počeli delavci, ki so sedaj zaposleni na teh dveh progah.

Michael Quill, predsednik CIO unije prometnih delavcev, je rekel v soboto: — Če mestna uprava ne bo hotela poslušati naših pritožb in izpolniti naših zahtev, bo 45,000 prometnih delavcev zasedlo proge ter zaustavilo promet s karami, busi in subwayem.

Quill je govor 800 piketom, zbranih pred mestno hišo ter zahteval, naj mesto preskrbi delo 2800 delavcem, ki bodo brez kruha, ko bosta odpravljena zgoraj omenjeni progi.

Župan La Guardia mora odgovoriti, kaj bo s temi ljudmi, — je poudarjal Quill.

Če bodo brez uspeha zborovanja, zaslisanja in piketske vrste, se bomo poslužili naše moči. 45,000 delavcev bo zasedlo proge. Morda bo tedaj začela mestna uprava vpoštevati zahteve delavstva. Če bi Henry Ford ali Tom Girdler postavila na cesto 2800 delavcev, bi župan La Guardia prvi protestiral. Sedaj pa molči. Pa ne samo molči, pač pa tudi pomaga zemljiškim mogulcem in bankirjem na Wall Streetu metati delavce na cesto.

Uspeh LAŠKEGA submarina

RIM, Italija, 14. dec. — Italijanski submarin "Bagnolino" se je v bližini tarentskega pristanišča potopil 104 metre (341 čevljev) globoko ter se bvr težav zopet dvignil na površje. S tem je dosegel submarin nov rekord.

Dvanajst steklarskih podjetij obtoženih

TOLEDO, O., 13. dec. — Justični department je vložil tožbo zaradi kršenja protitrustnih postav proti dvanajstim družbam in 103 posameznikom, ki izdelujejo steklene posode in steklene dele za stroje.

Tožba temelji na podatkih, ki jih je preskrbel justičnemu departmentu odbor za monopol.

Za starejše delavce

V elektrotehnični industriji je bila te dni podpisana pogodba med strokovnimi organizacijami in podjetniki, ki bo odprla starejšim delavcem boljše prilike za zaposlitev.

Določeno je bilo, da mora delodajalec za vsakih deset mladih delavcev, zaposliti enega, ki je star nad petinpetdeset let.

Najmanjša plača znaša po dva dolarja na uro. Delavci delajo po trideset ur na teden.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

(A Corporation)

Frank S. Baker, President

J. Lupsha, Sec.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
315 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

46th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

Za celo leto vtiha list na Ameriko	Za New York na celo leto ... \$7.00
in Kanado	Za pol leta ... \$3.50
Za pol leta	Za inostranstvo na celo leto .. \$7.00
Za šest let	Za pol leta

Subscription Yearly \$6.—

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVREMNIH MESTIH V PRAZNIKI

"GLAS NARODA", 315 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHelsea 5-1245

POMAGAITE nam IZBOLJŠATI LIST s tem, da imate vedno VNAPREJ plačano naročnino. Časopis mora odgovarjati potrebi časa. Vsak cent prihranjen pri terjatvi, je namenjen za IZBOLJŠANJE LISTA.

EVROPA PO UZORCU ŠVICE

Grof Coudenhove-Kalergi je s pokojnim francoskim zunanjim ministrom Aristidom Briandom ter raznimi drugimi politiki zasnoval načrt za Pan-evropsko unijo, nekakšno zvezo evropskih držav. Nedavno je objavil članek o vojnih oziroma mirovnih ciljih, iz katerega posnemamo sledeče:

— Ko govorimo o združenju Evrope, moramo imeti pred očmi tri cilje. Prvi cilj je trajni mir. Drugi cilj je, omogočiti Evropi gospodarski procvit. Tega smotra ne bo mogoče doseči, dokler bo Evropa razdeljena v tako številne državne enice. Tretji cilj je ohranitev civilizacije.

V barbarstvu, Evrope ni mogoče združiti. Boljša je raztrgana Evropa kot pa združena v barbarstvu.

Ne stremimo samo po združenju Evrope, pač pa po njenem združenju v svobodi. To je naša velika naloga, ki ji bosta pa edinele Francija in Anglija kos.

Dosti jih je, ki govorijo: Zveza evropskih držav bi bila seveda potrebna, pa je neizvedljiva. Toliko držav z različnimi tradicijami in različnimi jeziki ni mogoče združiti v državno celoto.

Temu dvomu daje najboljši odgovor Švica. Švica dokazuje, da zveza evropskih držav ni samo potrebna, pač pa tudi mogoča.

Švica je izborna, devetindevetdeset odstotno rešila vse probleme, s katerimi se morajo danes baviti evropske države.

V Švici so različni jeziki, različne tradicije in različne veroizpovedi. V Švici je dosti "držav", ki so po svoji notrajni osnovi skoro povsem neodvisne. V Švici je popolno sodelovanje in solidarnost.

Pri snovanju združene Evrope je treba vedno vpoštevati primer Švice.

Vprašanje je bilo, če je mogoče rešiti ta problem, ne da bi bilo treba izpremeniti nekrvavo vojno, v kateri smo precej časa živeli, v krvavo vojno. Pred nami je bil problem svobode in pred nami je bil problem miru.

Povsem odkritosrečno rečem, da je ideal svobode višje in svetlejši kot pa ideal miru.

Vsi narodi, ki so v teku svoje zgodovine, dajali miru prednost pred svobodo, so bili uničeni. Izgubili so svojo svobodo in svoj mir. Tisti pa, ki jim je bil ideal svobode višji kot ideal miru, so pa igrali v zgodovini odločilno vlogo.

Vsled tega je ves svet hvaležen Angliji in Franciji, ker z uporabo sile branila svobodo.

Velikih odločitev v Evropi pa ni mogoče doseči samo z orožjem. V to svrhu so tudi ideje potrebne.

SLUŽKINJE

V Združenih državah vrši približno dva milijona žensk delo služkinj. Takih služb je še kakšnega pol milijona na razpolago, toda služkinje je čedalje manj. Ženske si raje poiščejo delo v tovarnah kot pa v privatnih hišah.

Nedavno se je vršilo v New Yorku zborovanje zastopnikov raznih socijalnih družb. Na zborovanju je govorila Mrs. Franklin D. Roosevelt o tem vprašanju.

Priporočala je, naj se spravi domače delo na profesionalno podlago. Gospodinjje naj zahtevajo od služkinj več izvežbanosti in naj jim bolje plačajo. Sedaj dobi služkinja povprečno po sedem dolarjev ter mora delati šestdeset ur na teden.

Prihodnjo pomlad se bo vršila konferenca, čije namen bo izboljšati položaj služkinj. Z zadevo se bo začel baviti tudi delavski department.

Nadaljevanje s 1. strani.)

AEROPLAN JE ODGNAL PODMORNICO

Nek častnik na Bremenu je popisal, kako je parnik prebil angleško blokado. Častnik je naznanil: "Vidim angleško podmornico. Vsi mornarji so si nadeli rešilne pasove, da zapuste parnik. Kapitan Ahrens je dal povelje, da parnik v zig-zag pluje dalje z vso hitrostjo. Tedaj pa se je nemški aeroplan epustil zelo nizko blizu podmornice, nakar se je podmornica takoj potopila. Aeroplan je nato naznanil: 'Nobene nevarnosti napada več.'"

Iz slovenskih naselbin

CLEVELANDSKE NOVICE

Po enoletni bolezni je preminil Frank Misič. Doma je bil iz vasi Martinjak pri Cerknici. V Ameriko je došel leta 1903. Zapušča ženo Ivano, ki je doma iz vasi Topol pri Begunjah nad Cerknico in pet odraslih otrok, v stari domovini pa sestro in brata ter več drugih sorodnikov.

(V četrtek popoldne so pripeljali iz Kane, Pa., srnjake Joe Bink, Ciril Kunstel, Jim Slapnik, Tone Baraga, Louis Starman in Frank Kramar. Dobili so vsak enega. Pravijo

da so se prav dobro imeli ter so imeli prav dobro postrežbo pri Mrs. Misič. Govori se, da je Kunstič svojega srnjaka s kitaro ubil.

Pretekli teden se je zgodila na N. Y. C. yardu nesreča, pri kateri je bil povožen rojak V. Zajc. Prepeljan je bil v Glenville bolnišnico, kjer je pa ob 10. zvečer podlegel poškodbam. Zapušča žalujočo soprogo Silvijo ter tri otroke, očeta Franka in mater Angelo. Stiri sestre in več sorodnikov.

IZ MILWAUKEE, WISCONSINA

Uhajajoč plin iz peči je pred dnevi onesvestil rojakinjo M. Lustik, ko si je sušila lase. Odpeljali so jo v bolnišnico, a kmalu se je okrevana vrnila domov.

V okrajni bolnišnici se nahaja rojak Frank Zunič. Lokalni sportni krogi pojejo veliko slavo rojaku Romanu Blasici, ki je v neki kegljaški tekmi dosegel najvišji rekord, čeprav je že 56 let star, dočim je bil na drugem mestu rojak Viktor Frangeš.

Mladi rojak Jos. Zidar iz West Allis, Wis., se je vpisal v ameriško mornarico.

Zadnje dni je nadaljnjih osm Slovencev in Hrvatov, prejele ameriško državljanstvo. (Srčni napaki je podlegel rojak Jos. Šega, v starosti 76 let. Doma je bil iz Ziljske doline in je prišel v Ameriko pred 37 leti.

Dalje je umrl Štefan Rausert, tudi koroški rojak, v starosti 48 let. Oba zapuščata soprogo v starem kraju pa sorodnike.

Za poškodbanim v avtni nesreči je podlegla te dni Mary Vitkovski, roj. Prek, stara 27 let. Rojena je bila v Graton, Wis., in zapuščala moža in dva majhna otroka, mater, dva brata in dve sestri.

Poroke: Anton Bevec in Kristina Kolar; John Oaks in Josephine Potočnik ter John J. Levay in Susan Ribnikar.

V sosednjem Sheboyganu so bili poročeni štirje pari: Milan Loersche in D. M. Kakež; John Gruenke in Ana Stiglitz; Louis Kastelic in Gertrude Pestijan ter Jos. F. Gorene in Adelide E. Bahler.

NEKAJ VESTI IZ CHICAGE

Filip Godina, upravitelj publikacij in tiskarne SNPJ, je po napadu krvotoka na želodcu 26. novembra že toliko okrevan, da je 9. decembra zapustil bolnišnico in zdaj se zdravi doma.

Avtomobil je zadel slovenskega dijaka Biharda Rakovca. Fant je dobil zelo težke poškodbe na glavi in težke notranje poškodbe. Voznik ki je vozil skozi rdečo luč, se nadvaja v zaporu.

V chicasskem umetniškem muzeju je te dni posebna mednarodna razstava risb v litografijah in le-orežih in med temi sta tudi dve lepi risbi slovenskega umetnika Ant. Kralja.

Dobro poznana rojakinja Mrs. Fani Pirnat, žena Mr. Mike Pirnata, je pretečeni teden tako nesrečno padla, da si je zlomila nekaj reber. Sedaj se zdravi doma pod zdravniškim nadzorstvom. Želeli je, da bi jo naše rojakinje kaj obiskale in jo kaj razvedrile.

Želimo ugledni, gostoljubni in prijazni gospej, da čimprej ozdravi.

Rojake prosimo, k o pošljejo za naročnino, da se poslužujejo —

UNITED STATES

oziroma

CANADIAN

POSTAL MONEY

ORDER,

ako je vam le priročno

NOVICE IZ MUSKEGON HEIGHTS, MICH.

Po dvoletni bolezni je tu umrla Frances Demšar, roj. Horvat in doma od Kranja.

Pred kratkim so bili poročeni: Harry Donly in Mary Pavlin ml.; Tony Baykowski in Josephine Zadel; Fred Gradišar in Anna Holtz ter Ed. Kalovitz in Jessie Paulin. Ura iz Ljubljane. Blaki se mu-

Rojake prosimo, k o pošljejo za naročnino, da se poslužujejo — UNITED STATES oziroma CANADIAN POSTAL MONEY ORDER, ako je vam le priročno

"Cable letter"

ŠE JE ČAS, DA VAŠA BOŽIČNA POŠILJATEV DOSPE V DOMOVINO PRAVOČASNO ZA PRAZNIKE, AKO SE POSLUŽITE "CABLE LETTER". —

Pristojbina je \$1.—

Potniški Oddelak "Glasa Naroda"

216 W. 18th Street

New York City

BATOVE TOVARNE ZA ČEVLJE

To poročilo nam je bilo poslano iz Belcampa, Md.:

Ime Bata je poznano po celem svetu. Jan A. Bata je imel največje tovarne za čevlje na Češkem, pozneje pa tudi v Jugoslaviji, zlasti v Burovu, kjer tovarne poleg čevljev izdelujejo tudi vsakovrstno spodnjo obleko, usnje, papir, razne kemikalije, gumij in druge izdelke. Tovarna ima svoje lastne hotele, gledališča, šole, letališča in stanovanja za svoje delavce. Za njegove zasluge mu je jugoslovanska vlada podelila najvišje odlikovanje, red sv. Save.

Sedaj pa Jan Bata vstvarja novo čudo in sicer v Združenih državah. V Belcamp, Md. kjer je rastlo grmovje in so bila močvirja, je sedaj zaposlenih 1000 delavcev, ki grade tovarne in druga poslopja, kot hotele, stanovanjske hiše, šole, itd.

Okoli 1. februarja bo na tem kraju odprta industrijska in trgovska akademija za 16 do 18 let stare dečke in dekleta v Belcamp. Zaposleni bodo v tovarni, zvečer pa bodo obiskovali šolo, v kateri se bodo učili izdelovati čevlje, gumijev predmete, strojiti usnje itd. Ti mladi ljudje bodo stanovali v posebnih Batovih hišah pod posebnim nadzorstvom.

Ti učenci bodo v tovarni dovolj zasluzili, da bodo mogli plačevati za pouk v letalstvu, kar bo obvezni predmet za vse mladeniče, ki bodo zaposleni pri Bati.

V Belcampu želi Jan Bata jugoslovanskim mladeničem na roko tako, kot v Burovu v Jugoslaviji.

Kdor se zanima za to Batovo podjetje in želi nadaljnje informacije, naj piše na: Bata Shoe Co., Dept. 1202, Education, Belcamp, Md.

LEŽIŠČA PREMOGA V ZAPADNI UKRAJINI.

Švedski listi poročajo iz Moskve, da so v zapadni Ukrajini, ki so jo Rusi vzeli Poljakom — odkrili ogromna ležišča premoga. Odprava geologov je premogovnemu komisarijatu v Moskvi poslala poročilo, iz katerega je razvidno, da Poljaki teh zakladov niso izkoriščali in da bi jih bržkone tudi nikoli ne bi odkrili.

Gre za najmanj 100 milijonov ton lahko dostopnega anthracita in mehkega premoga. Na mnogih mestih segajo skladi do površja. Novi premozniki so za Rusijo velikega gospodarskega pomena, ker bodo zvišali nje izvozni presežek.

Peter Zgaga

"O, TI PRISRČNI NEW YORK!"

Ne ustrašite se! Ta vzklik se ni izvil iz mojih prsi in ni prišel iz mojih ust. Prav nobenega povoda namreč nimam, da bi New York blagroval. Res je, da sem marsikaj lepega doživel v njem, doživel sem pa tudi dosti britkosti v njem, ki mi bodo ležale v srečo do konca mojih dni.

So pa ljudje, ki blagrujejo in povečujejo New York, ki jim je bivanje v njem višek življenjske sreče in se le težko ločijo od njega.

— En sam New York je na svetu! — to je nekakšno splošno pravilo, ki ga pa ne bom potrdil, niti ga skušal ovreči.

Povedal vam bom raj zgođbo o človeku, kateremu je New York k sreči prirastel, da si je bil samo dva dni v tem modernem Babilonu.

ŠKODOVI TOPOVI NA ANGLEŠKEM.

Na dan okupacije Prage pa nemških četah, dne 15. marca 1939, je priletelo na londonsko letališče veliko češko letalo z desetimi potniki, ki so se izkrcali nadvse tajinstveno. O njihovi identiteti je bilo mogoče čitati vsa mogoča ugibanja, ničesar zanesljivega ker so angleške oblasti dosledno odklanjale vsako pojasnilo. Tako so pisali takrat razni listi med drugim, da so bili potniki najvišji generalstabsni češki oficirji. Pozneje se je izkazalo, da ni odpotoval na dan okupacije iz Češke in Moravske noben višji češki generalstabsni oficir. Skoraj mesec dni po okupaciji Prage se je šele zvedelo, da so bili tajinstveni potniki neznanega češkega letala inženirji škodovih tovarn, ki so pripeljali s seboj načrte za neke povsem nove dalekosežne težke topove in moznarje. Sedaj poročajo belgijski listi da so ti bivši češki strokovnjaki v zadnjih mesecih organizirali povsem novo, nadvse moderno opremljeno tovarno orožja, ki je že pričela proizvajati prve topove po načrtih, ki so bili pripeljani v zadnjem trenutku iz Prage. Ti topovi bodo baje igrali pri bodočih operacijah zavazniških vojska še veliko vlogo.

V enem najtišjih kotičkov Kentuckija je živel na očetovi farmi mlad fant, ki ni bil še nikdar v nobenem večjem mestu. Toda civilizacija ne pozna na svojem zmagoitem pohod nobene ovire. In tako se je zgodilo, da je prodrla tudi samotna farmska hiša in pustila majhen radio-aparat za spomin.

Vse večere in kadar je imel podnevi kaj časa, je predsedel fant ob radio ter se poglabljal v čare, lepo in skrivnostni velikega New Yorka. Skrbno je štedil vsak cent — nekaj so mu poslali tudi sorodniki iz New Yorka, kajti tam je imel teto, strica in sestro — ter slednjič spravil skupaj petdeset dolarjev. Takrat ga ni mogla nobena sila več zadržati: moral in moral je v New York. Pisal je sorodnikom, da bo došel tega in tega dne, s tem in s tem vlakom. Vse to mu je povedal agent na postaji.

V soboto zjutraj je odpotoval in se v ponedeljek zvečer vrnil srečen, zadovoljen in vesel.

Vsa domača hiša je bila polna sosedov in njegovih prijateljev, katerim je pripovedoval začrnega obraza:

— Ja, New York. Že oddalec vidiš celo morje hiš, naenkrat pa vlak izgine pod zemljo in te pripelje na postajo. Če še nikdar nisi bil tam, je dobro, da imaš kakšnega svojega človeka, ki te pričaka na postaji. Zato meni ni bilo treba dosti spraševati. Pa tudi drugače ti gredo ljudje zelo radi na roko. Posebno policiemni, ker takoj opazijo, da nisi domačin. Vse ti pokažejo in še s teboj gredo par blokov, če je treba. Tudi konduktorji na subwayu so prijazni in barmeni in natakarji po restavrantih. Vsak ve, da nisi domačin, pa te vpraša odkod si, in če rečeš, da si iz Kentuckija, takoj vedo, da se v hrbihih Kentuckija baje kuha "moonsline" ter je država po svoje lepa. Preveč pa ne smeš postaviti in se ozirati okrog, ker te takoj obsujejo ljudje, in te vprašajo, kaj bi rad. Nazadnje se ti že vse skupaj nadežno zdi. Toda prijaznosti Newyorčanov in njihovega dobrega srca ne boš nikdar pozabil. Jaz vem, jaz sem bil tam. Stojiš naprimer zvečer na vogalu, pa se pripelje mimo krasen avtomobil. V avtomobilu star, elegantno oblečen gospod. Ti ga nisi nikdar prej videl in on tebe ne, pa ti prijazno pomiga, odpre vrata in te povabi k sebi. Odpelje te v elegantno restavracijo in naroči večerjo zate in zase in še šampanjca po vrhu. Nato gresta v najlepše gledališče. Po predstavi reče, da je že pozno in da je boljše zate, če v hotelu prenočuješ. Malo se obotavljaš, pa ker si zaspan sprejmeš njegovo ponudbo. In za vse to ne zahteva od tebe niti centa. Baš nasprotno, še par dolarjev ti da.

Tako je pripovedoval fant. Oče in mati sta neumno zmejela z glavo, eden fantovih tovarišev ga pa zavrne zasmehljivo:

— In nam skušaš dopovedati, da se je tebi to zgodilo? Pojdi, pojdi in nikar ne laži!

— Saj nisem rekel, da se je to meni zgodilo, moji sestri se pa je. Kar vprašajte jo, saj mi je rekla, da bo prišla o Božiču domov na počitnice.

DARILNE POŠILJATVE v Jugoslavijo

100 Dinar.	— — —	\$ 2.50
200 Dinar.	— — —	\$ 4.75
300 Dinar.	— — —	\$ 6.80
500 Dinar.	— — —	\$10.75
1000 Dinar.	— — —	\$21.—
2000 Dinar.	— — —	\$41.50

ZARADI RAZMER V EVROPI so bile naše zveze za darilne pošiljate v Jugoslavijo začasno prekinjene. Sedaj pa smo dobili novo zvezo, po kateri je mogoče našim rojakom vztrčiti in denar varno pošiljati. Vendar je bila nam povišana cena, ker se stroški za pošiljanje po tem potu mnogo višje.

Opozorjamo tudi, da se sem in tam more kakšna pošiljatev zaradi evropskih razmer zakasnit.

ZA NUJNO POŠILJATEV POSLUŽITE SE "CABLE ORDER". — DOPLAČATI JE TREBA \$1.— ZA VSAKO POŠILJATEV V JUGOSLAVIJO

SLOVENIC PUBLISHING CO.

::: POTNIŠKI ODDELEK :::

216 West 18th Street, New York

Dopisov brez podpisov in osebnosti ne prištevamo. Dopis za četrtično številko naj bodo v našem uradu najkasneje v sredo zjutraj.

Dopisi so nam vedno dobrodošli, ker zanimajo vse naše čitatelje in se z njimi naši rojaki tako rekoč med seboj pogovarjajo.

Vesti iz slovenskih naselbin

ZIVLJENJE MED DRVARJI V DORSET, VT.

Kar nekaj sramežljivo pišem, pa samo zato, ker nisem že tako dolgo nič pisal za Glas Naroda, ko ga vsi tako radi beremo in komaj čakamo dnevnoročnik.

Eden se je spet zbudil iz spanja — bodo rekli prijatelji — no, saj mu je čas.

Bom pa takoj začel. Živimo složno in dobro nam gre, dokler delamo. Če človek dela, ima tudi jesti. "Brez dela ni jela."

Zehlo me je pri sreč. ko sem prečital clevelandske novice, koliko ljudi strada kruha in ožebajo v mrzlih hišah. Vem, da bi si radi pomagali, samo da si morejo, z delom, toda če ga ni. — Obžalujem nad takimi ljudmi in mislim, da obžaluje marsikdo drugi še.

Danes je 9. decembra, ko to pišem; od zunaj puha h urja in sneg naletava od mrazu, tam pa tam se sliši pokanje drevesja, ki ga mraz stiska, po nogah mi leze mraz izpod mize, kempja je kempja, bolje je mašiš, se hujše te zebe. Peč je velika, izdelana iz sodu, pa ne le senega — železen je. Poprej je bil v njem bencin, sedaj ga imamo pa za peč. Kadar se naloži, potem brez skrbi spimo vso noč in zjutraj se dobi še žerjavica. Če bi tako štediti, kakor v starem kraju moja sosedica, nam ne bi bilo treba vžigalnice kupiti vso zimo.

Ko bi moral pa drva kupiti, bi bila pa naša peč salomonsko draga. Z delom je takole: nekateri dan mi kaže več, kakor morem narediti, če ponoči spuščam hlode po strmini, ki jih nisem mogel poprej, po kopnem jih moram pa po snegu in na saneli. Moja boljša polovica pa me včasih tako butna, da mi capin pade iz rok. Vsak "Lumber Jack" se bo, kaj je

"capin." Vermont je pa država, kjer se rabijo capini.

Kaj so "Lumber Jacks"? To so gozdni delavci. Izvežbani gozdarji lahke delajo v gozdu. Če pride meščen v gozd, lahko gleda, kam je prišel na vse zadnje prav na tihlo reče: "No job for me" in se zmuza, odhajajoč od kampe.

Gozdarsko delo je težavno, naporno in nevarno. Če človek ne pazi na delo, ga prav rado pobije, ali se pa po-eka. Sedaj, ko spuščamo hlode po strmini, doli po bregu, to delo je jako nevarno, posebno za onega delavca, ki ni izučen v tem. Mnogo je tudi ležeče na tem, da se prav obrne, potem tudi mnogo lažje dela in delo mu gre od rok.

Človek mora biti včasih tudi malo prebrisan. Kakor je moj prijatelj John Hojan. Ko sem ga vprašal: "Tam boš imel 8 kortov drv, kaj ne?" hitro vzame 4 čevlje dolgo palico in premeri: "Ja, samo 15 palice je dolga skladnica." — "Tako ti manjka še pol korta do 8", mu rečem. "Veš kaj, bom pa vzel z one slaganice, potem pa vem, da bo dovolj; še ostalo jih bo."

Tako tudi vprašani bratranca Jožeta: "Kolikokrat si pa danes padel doli po hribu?" — "Danes sem samo enkrat" mi odgovori prav na tihlo. Tukaj ta hrib je še hujši kakor v starem kraju iz Čabra v Stari kot.

Ima prav Jože. Mnogo višji je; sedaj ko se ni snega nikjer po nižinah, tudi v Donesu ne, je tukaj na tem hribu 12 palcev debeli sneg. Mraz drži vedno enako, tudi če se pokaže solnce, ne more nič ogreti.

"Pulp wood", po naše rečejo smrekova dreva, se odvažajo z vsakim dnem s tovor-

nimi avtomobili. Vlačijo se tudi s traktorji do ceste. Največ morajo delati konji; oni vlačijo skupaj na kupe.

Gozdarju nikdar ne manjka težkega dela. Kadar bodo mene obhajale smrtne težave, bom tudi gotovo rekel: "Bog, čuvaj Lumber Jacka!"

Tukaj pri meni je še nekaj naših Slovencev, ki pridno delajo. Kdaj bom gotov, pa prav gotovo ne vem. V tem letu vent, da ne — moogče v drugem, če bom živi in zdravi.

Dnevi se pomikajo eden za drugim, da sant ne vem, kdaj so izginili. Že se nam bližajo božični prazniki.

Želim vsem mojim prijateljem po širni Ameriki in Kanadi vesele božične praznike in srečno Novo leto. Tako tudi želim uredništvu "Glasa Naroda" vesele božične praznike in srečno Novo leto!

Ker ravno pišem dopis, se omenim, da se je pri Mr. in Mis. Herman Schwasnick ustavila storklja in jima pustila kropkega sinčka. Srečen oče in mati. — Čestitamo! To novico sem izvedel pred enim tednom. Obžalujem, ker nisem mogel prej pisati.

Najlepše pozdrave od družine

Lloyd Miklič.

SLOVENSKI BOŽIČNI RADIO PROGRAM V NEW YORKU.

V torek dne 19. decembra 1939. na radio postaji WJZ — (Blue network) — ki je ena največjih radio postaj v Združenih državah in sicer od 5:15 do 5:30 popoldne, bo zapel božične pesmi slovenski mešan zbor iz New Yorka, pod vodstvom Mr. Jerry Koprivšek.

NAZNANILO

BARBERTON, O. — Naznanjam članom, da se vrši glavna seja Slovenske Moške Zveze, podružnice št. 1 v Barberton, O., v soboto zvečer, dne 16. dec. ob 7. uri v Farnem Klub House in se vabi vse članke, da se zagotovo udeležijo, ker imamo dosti važnih točk rešiti. Obenem je pa tudi volitev uradnikov za prihodnje leto. Torej na svidenje bratje S. M. Z. Pozdrav vsem članom S. M. Z. in čitateljem G. N. — Vam vsem želim vesele božične praznike akoravno je še bolj zgodaj, pa še srečno Novo leto.

Fred Udovich.

SMRT ROJAKA.

Dne 2. novembra je v Helper, Utah, umrl rojak Frank Rebol, star 59 let. Doma je bil pri Grosupljem, vas Pejel, po domače Španov. Tukaj zapušča enega brata Joe Rebol, enega brata Louisa na Ely, Minn. brata Johna v Nevadi in dva brata v starem kraju in eno sestro in še živečo mater. Pokopala ga je vodenica. V Ameriki je bil 39 let.

Poročevalec.

NEVERJETNO PRENEHANJE REVMAČNIH BOLEČIN

Nikar po nepotrebnem ne prenašajte bolečin v kitah. Na tisoče ljudi je bilo nepričakovano rešenih revmačnih bolečin, bolečin v kitah in zgibih s priprostim drgnjenjem s Pain-Expeller-jem. To nenavadno zdravilo naglo pomaga. Do sedaj je še bilo prodanih nad 17 milijonov steklenic. Kupite Pain-Expeller. Zahtevajte Pain-Expeller s šifrom na steklenici.

ZANIMANJE ZA NOVI ROMAN

CICERO, Ill. — V tukajšnji okolici se je že do sedaj v več stanovanjih pripetilo, da so nočni tatovi vdrlj skozi hišno okno v stanovanja in so odnesli več vrednih predmetov, kot naprimer denar, dragulje, ure in obleko. Rojaki pazite, da so okna sploh zaprta, predno zapustite svoje stanovanje. Dobro je pa tudi ponoči, da gori ena električna žarnica, da tat misli, da so domači v obližju doma. V teh kritičnih časih, posebno ob večjih praznikih, se kaj radi pripetijo taki slučajni da "burglerji" počistijo stanovanja.

Cenjeno uredništvo Glasa

John Fabian.

NOVICE IZ FLY CREEK, NEW YORK

Žalostno novico imam poročati, da smo zopet izgubili enega moža iz naše naselbine. Naš rojak farmar Andrej Klun je umrl 25. novembra in smo ga pokopali 28. novembra tukaj na katoliško pokopališče v Cooperstopn, N. Y. Ranjki je prišel tukaj pred 19 leti iz Colorada in je dolgo časa bolehal in se trudil na vse načine si pomagati. Zdravniki in domači so se vsi trudili da bi mu položaj olajšali.

Doma je bil na Notranjem-kem na Krasu. Tukaj zapušča ženo, sina in hčerko, teto in sinah in štiri vnuke, v starem kraju pa brata. Vsem sorodnikom naše sožalje, njemu pa večni mir in pokoj!

(Francis Terček.

Naročite Slovensko-Amerikanski Koledar za 1940

KOLO NARODNIH PLESOV

Pretečeno nedeljo dne 10. decembra sem imel priliko opazovati takozvani "Kolo narodnih plesov". Ta velik mednarodni ples se je vršil v veliki plesni dvorani Park Central Hotel, na 56. ulici in 7. Ave. v New Yorku katerega so priredili poleg Jugoslovanskega venca, z Miss Tashamiro na čelu, tudi voditelji sledečih narodnih skupin sledečih dežel:

Amerike, Armenije, Avstrije, Bolgarske, Češke, Danske, Havajske, Italije, Norveške, Ogrske, Poljske, Rusije, Švice in Ukrajine.

Vse te skupine so bile oblečene v svojih posebnih narodnih nošah, pogled, posebno ko so vsi korakali v velikanski povorki, je bil krasen. Ko so bile vse te skupine zbrane v velikanski dvorani, je prijazno v lepo izbranem angleškem govoru, pozdravila Miss Tašanira, voditeljica naše Jugoslovanske grupe "Jugoslovanski venec." Čestitala je vsem skupinam za tako veliko udeležbo ter želela, da bi tudi za naprej pri sličnih prireditvah skupno v prijateljstvu sodelovali. Pripomnila je med drugim tudi, da je mogoče toliko narodov skupaj spraviti samo v tej demokratični ameriški deželi.

V znak tega priznanja smo vsi skupaj zaklicali ameriški državi "Živijo." Za svoj krasen govor je Miss Tashamira žela buren aplavz, bodisi od skupin kakor tudi od ostalega občinstva.

Tej veliki prireditvi je prisostvoval tudi naš konzul Gavrilović z gospo soprogo.

Nekaterih plesov sva se tudi midva z mojo boljšo polovico udeležila, skupno z ostalim občinstvom.

Naroda. — Odkar je izšel ta roman, kot ga sedaj čitamo pod imenom: "Vaški Apostol" sem prve dni t. m. dobil že tri nove naročnike in imam že zopet povabilo, da se zglašim pri dotični osebi v Berwynu. Tako le naprej s tako zanimivim romanom. Rojaki naročite se sedaj, ko je prilika za čitanje.

Sedaj pa obenem vsem naročnikom lista Glas Naroda želim vesele božične praznike posebno pa tistim, kateri ste meni naklonjeni pri obisku obnove Glasa Naroda.

ZABAVA DRUŠTVA SZZ V BROOKLYNU

Kot je članicam društva SZZ št. 84. že znano, imamo v soboto dne 16. decembra v prostorih našega rojaka Fr. Arneža domači zabavni večer. Upamo, da članice niste pozabile, kaj smo glede tega večera sklenile na zadnji seji. Zabava bo za vse nekaj prav posebnega in vabljeni so vsi rojaki iz Greater New Yorka in okolice.

Za obilno udeležbo se priporoča

Odbor.

ŽIVEGA SRNJAKA PRIGNAL DOMOV

SHEFFIELD, Pa. — Ker ravno pošiljam za obnovitev G. N., sem napisal še teh par vrstic iz tukajšnje naselbine.

Tukaj smo večina zaposleni v šumi, kjer je tudi dosti dela, ali plača nikakor ne odgovarja sedanji draginji. Zdej smo si vzeli malo časa, pa smo šli na srnjake, katerih je v teh gozlovih dosti. Večina naših ljudi je prve dni dobila rogača. Tako se je zgodilo mladem 23-letnemu Andy Žužeku, da je kar živega domov prignal.

Andy je šel v soboto 2. decembra na lov in je celo dopoldne streljal, ne da bi kaj zadel, potem pa pride šestkratni rogač, Andy pa ima samo še en naboj. Potegne in ga zadene v zadnjo nogo. Precej pa živa ni padla, ampak se odpravila gori po jarku naravnost proti kampu. Andy pa za njim. Tako ga je srečno prignal dve milje daleč domov. Hitro je skočil v hišo po še en naboj, ga prihitel in mu dal še en strel v glavo.

Zdej pa želim vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem naročnikom in prijateljem. Glas Naroda pa obilo naročnikov. Pozdrav!

Naročnik.

SHEFFIELD, PA. —

Tukaj je umrl Jožef Zapel, kateri je bil naročnik. Doma je bil iz Narina, kjer zapušča ženo in enega sina in dve hčerke.

Poročevalec.

Denarne pošiljatve

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V ITALIJO

\$ 6.00		Lir	100
11.85		"	200
17.50		"	300
28.00		"	500
56.00		"	1000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

NUJNA NAKAZILA IZVEŠU. ŠJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (TRAVEL BUREAU) 216 W. 18th ST., NEW YORK

POPRAVEK V POROČILU SMRTI

BONCARBO, Colo. — Poročano je bil v Glas Naroda o smrti rojaka Joe Softića ali poročevalec ni bil pravilno informiran. Poročano je bilo, da je bil pokojni Joe Softić doma iz Jelšan na Primorskem, kar ni pravilno, kajti je bil doma iz Dolenj pri Ilirski Bistrici, podomače Lipenov, št. 52. V Ameriko je prišel leta 1906. in delal po premogorovih do leta 1922. Potem je začel grobarijsko prodajalno in mesnico in s svojim trdim delom si je pridobil lepo premoženje, katero je zapustil svoji družini. Slovanski narod ga težko pogreša, ker je bil pripravljen pomagati vsakemu človeku. Sedaj opravlja njegovo obit njegov sin William Softić. Zelim, da bi posnemal svojega očeta.

Pokojnemu Joe Softiću naj bo lahka ameriška gruda.

John Lipce.

40-LETNO PREISKUŠNJO

IMA

JUGOSLOVANSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

ELY, MINNESOTA

KI IMA

22,000 članov in dva milijona

in pol dolarjev premoženja.

Organizacija je zanesljiva, nepristranska in zelo priporočljiva zavarovalnica. Zavarujte sebe in svoje otroke pri Jugoslovanski kat. jednoti, ki vam nudi poljubno zavarovanje proti boleznim, nesrečam in smrti

Ako je društvo JSKJ v vaši naselbini, vprašajte krajevnega tajnika za pojasnila, če ne, pišite na glavni urad, Ely, Minnesota.

Obiščite Slovenske Prireditve! VAŠA NAVZOČNOST PRIPOMORE NE SAMO K FINANČNEMU, PAČ PA TUDI K DRUGIM ZABNEMU USPEHU. DRUŠTVA POTREBU JEJO SODELOVANJA NE SAMO SVOJIM ČLANOV, TEMVEČ SPLOŠNE SLOVENSKE JAVNOSTI.

Vaški Apostol

Spisal L. GANGILOFER; za "Glas Naroda" priredil X. X.

7

To je bil eden tistih nesrečnih moških obrazov, kateri spravijo ženske v smeh. In presneto malo izbirčna bi morala biti, ki bi se zaljubila vanj.

Peter pa tudi ni prav dosti dal na svojo zunanost. Seveda, bil je v delovni obleki. Toda zaslužil je razmeroma dobro in bi si lahko kaj boljšega nataknil nase, kot izpran suknič, ki je bil nekoč modre barve, grobo srajco in ogromne, iz sive konjske plahte vrezane hlače, ki so zadaj sličile malhi. Hlačnice so mu segale komaj do gležnjev, noge so mu pa ticalo v nerodnih lesenih in z železom okovanih cokoljah.

"Kaj hočeš, Mančee?" ga je vprašal s svojim mehkim, počasnim glasom. Ker se ni mogel vzravati, je sedel na stol.

"Gospoda župnika sem srečal." Roman ni sklonil, kajti v svetlobi petrolejke je opazil na Petrovem licu dolgo krvavo prasko.

"Kaj se je zgodilo?"

"Meni? Nič!"

"Ves krvav si!"

Peter se je prijel za lice. Da je premaknil roko, je dvignil najprej komolec, kot da bi mu bilo treba dvigala za težko pest.

"Veš, prikurjeni fantje so se zopet malo sprli. Prigovarjal sem jim, naj si bodo dobri. Koliko lepše bi bilo na svetu, če bi ljudje v miru živeli! Pa me je eden malo opraskal. Saj niti čutil nisem. Ači ni hotel nekaj o gospodu župniku povedati?"

"Slišal je, kaj se je prejšnjo nedeljo v gostilni zgodilo."

"Tako, tako," se je nasmehnil Peter. "Treba je bilo pač nekaj reči."

"Gospod župnik je dejal, da pridi pojutrišnjem k njemu v župnišče."

"Tako, tako. No, seveda. K njemu grem vedno rad. O njega sem se že do tle naučil. In v spovednici je tako po- ugozljiv z menoj. Veš, ne morem se vsega takoj spomniti."

"Beži, beži!" se je smejal Roman. "Vse tvoje grehe lahko spravim na kence nosi, pa bo še precej prostora ostalo." "Ne govori tako," ga je Peter resno prekinil. "Vsak bi bil lahko boljši, nego je. En sam je bil zares dober: naš preljubi gospod Jezus. Njega moramo spoštovati. Ljubite se med seboj, — je dejal. In dokler ni ljubezen tako v ljudih, kakor je krvi v njihovih žilah, tako dolgo ne more nihče reči o sebi: jaz sem dober in brez greha."

Roman je umolknil. Iz izkušnje mu je bilo znano, da bi bil vsak ugovor nevaren. V tem slučaju bi ne imel Petrov evangelij ne kence ne kraja.

V izbi je zavlažal molk. Roman je pristavil vodo ter vrzel v lence kos suhega mesa, ki ga je bil prinesel s seboj. Iznenada je vprašal Petra:

"Ali si slišal, kakšno so nagodli fantje Limariči?"

Peter ni takoj odgovoril.

"Da, da," je rekel sledujoč, "znano mi je. Saj sem ven- dar jaz spravil ubogi ženički dimnik v red. In to je zopet dokaz, da se ne smem prištevati med dobre. Kdor je zares do- ber, mora imeti enako rad sovražnika in prijatelja."

"To je pa nekoliko preveč zahtevano."

"Seveda. Jaz na sebi opažam. Na fante sem jezen. Najraje bi jih stregel."

"Tudi jaz bi mu jih dal par, če bi vedel, kdo je to na- pravil. Nak, vse, kar je prav."

"Da," je Peter hlastno pristavil. "Kaj takega bi ne smeli storiti nobenemu človeku. Najmanj pa Nani."

Mišlil je Limariči, ki ji je bilo Nana ime. "Kajti da veš, Nana imam rad."

"Tega mi ni treba praviti, Petreček." Roman je pri- žgal pipo, sedel na prično in pričel zvoniti z nogama. "Saj si vse nedelje pri nji, vso težko delo ji napraviš in ji goto- vo do včasih tudi kakšen goldinar."

"Ne, ne, to pa ni res." Peter je bil v zadregi. Zgo- dil se je nekaj čudnega. Ta orjak je od sramu zardel kot otrok.

"Nana ni vzame niti krajeerja. To mi lahko ver- jameš. Teda, da ti pošteno povem! Včasih ji dam kaj za- služiti. Tisto ja. Kajti Nana je najbolj pridna ženska na svetu. In njena Elizabeta — najbolj ljubeč otrok. Da, to mi lahko verjameš."

"Tak nikdar ju tako ne hvali," je puhnil Roman gost- odak dima predse. Ti smatraš nekatere ljudi za več kot so pa vredni."

"Ne, Mančee. O Elizabeti rečem samo, da je najbolj- ljubka, zato, ker pripravnejše besede ne vem."

Peter se je spetni uprl ob kolena, sklonil svojo veliko glavo in razdeljeval s svojim počasnim mehkim glasom:

"Tistega, ki bo Elizabeto dobil, je sam Bog blagoslovil."

Roman je vstal, prijel Petra za brado in mu dvignil glavo.

"Petreček, Petreček! Saj ti ne oporekam, toda oči imaš kakor muha, ki najde le drobtino, pogače pa ne vidi. Ljudi moraš nekoliko drugače opazovati, da opaziš razliko na svetu." Stopil je k ognjišču. "V nedeljo si oglej mojo Julko."

Petru se je zazdelo, da je ranil Romanu sree in ponos, ker je bil drugo pohvalil. Ustrašil se je, in zajecjal:

"Julka? Da, prav imaš. Saj mi ne zamereš, kaj ne, da ne? Julka, ja! Ž njo se ne more nobena primerjati. No, saj bi drugače ne bila tvoja. Vse najboljše mora biti tvoje. Julka, da! Ona pa ja! Nimaš je zastoj rad. Zo- per njo ne more nihče ničesar reči! Toda —"

S težko roko si je pogladil čelo. V veliki sobi se je po- mirilo. Le par hupcev je še govorilo, drugi so bili že v senu. Peter je vstal.

"Si bom moral kaj skuhati?"

"Kaj, še nisi jedel?"

"Ne. Drugi porabijo ob ognjišču toliko prostora. Ko povečerjajo, je zame še vedno dovolj časa."

Bil je že pri vratih, pa se je vrnil in pogledal Romana v oči. "Mančee, nikar ne misli, da imam kaj proti Julki."

(Nadaljevanje prihodnjič.)

70.000 AMERIŠKIH LETALCEV.

Vodja zvezne oblasti za ci- vilno letalstvo v Združenih državah Robert Hinckley, je izrazil svoje prepričanje, da bodo te države ob koncu leta 1941 razpolagale s 70 tisoč le- taleci s pilotskimi diplomami. Ta čas ima 24.144 letalcev takšne diplome, to je 6000 ali 30 odstotkov več nego lansko leto. Če pojde v tej meri na- prej, se bo sedanje število v 3 letih pač potrojilo.

Hinckley je nadalje sporočil, da so v prvih šestih mesecih letošnjega leta v Združenih dr- žavah izdelali 1627 civilnih le- tal za domačo rabo, v isti dobi lanskega leta pa samo 850.

Varnost v zračnem prometu se je v Združenih državah ze- lo povečala, tako da odpade danes 1 smrtna nesreča na 20- 430 pilotov, na vsakega ubite- ga potnika pride 51,7 milijo- na milj. na ubitega pilota pa celo 72,9 milijona milj.

V PREDPRODAJ

Slovensko Amerikanski Koledar za l. 1940

Za 50 centov dobite

160 STRANI ZANI- MIVEGA ČTIVA — POVESTI, ČLAN- KI IZ ZEMLJEPIS- JA, ZGODOVINE IN NARAVOSLOV- JA. — POLEG TE- GA SPIS IVANA BUKOVINSKI - JA: Iz mojega življenja.

Koledar je bogato ilustriran.

Naročite ga pri:

Slovenic Publishing Company

216 West 18th Street
New York, N. Y.

Pošljite naročilo še danes!

Kratka Dnevna Zgodba

LEV NAPADA

V mesecu januarju 1937 je, kakor znano, veliki afriški ro- mar in filmski posnemovalce- divjih žverí, Martiñ Johnson, strmoglavil z letala. Skoraj bo v spomin nanj izšla knjiga, kjer bodo opisana najzanimi- vejša njegova doživlja. Pri- čujoča črtica je prav iz te knji- ge.

Lev je postaven, imeniten gospod. Ne vtika nosu v stva- ri, ki ga nič ne brigajo in te- pustí v miru, dokler mu ti nič nečeš. Človek hladnokrvno ustrelil to plemenito žival, ki je pač ustvarjena kot divja zve- rina.

Tako je Karol Akeley neke- ga večera na Safariju govoril, malo prej, preden je umrl, in je bil pokopan sredi obširnih gozdov in pustinj, ki jih je imel zmeraj tako rad.

Lev je majčega plemena, če- sar ne smemo pozabiti. Kdor ga ni mogel nemoteno in ne- nalezovanega po ljudeh opazo- vati v njegovi domovini, ta je moral v njem zmeraj videti sa- mo mačko. Svoje znanje o lo- vu je črpal samo iz pripovedk, in v spomin mu bo samo tista slika, kakor brez moči in brez življenja leži na tleh. Tedaj se

nam lev zazdi samo kot okrut- na zahrbtna, krvoločna zver- na, ki hinavsko zalezuje svoje žrtve, se rjoveč zažene nanjo in zasadi zobe v drhteče me- so, je torej samo okruten so- vražnik vsega, kar živi.

Ko smo tretje leto bivali v Afriki, smo ob jezeru Tangan- jika doživeli velik dogodek z evom. Nemara smo tudi mi imeli o levu samo to predstavo da je okruten ropar.

Ponoči, ko je okrog našega taborišča odmevalo rjovenje teh mogočnih živali, smo iz- sledili njih nočne pohode, vi- deli sledove napol razcafrane širafe in eebre. Če se je kakor senca pojavila iz trave oblika velikega rumenega trupla, smo tesneje poprijeli za puške.

Večkrat smo doživeli, kako je lev ves besen, če ga kdo moti.

Stopali smo s puškami in ka- merami skozi pustinjo, ki je žarela v pekočem soncu. Ve- deli smo, da so bili levji v bli- žini, vendar se nismo dosti zmenili zanje. Povsod na tleh smo videli sledove različne divjačine, a čudno, zverí nismo zagledali nobene.

BODITE PREVIDNI Z BAN- KOVCI.

V bankovcih tiči marsikak- šna nevarnost, ki zdravnik pred njo svarijo. V zdravst- venem pogledu bankovci še da- leč niso tako prijetni kakor kovanci. Kovanci namreč bo- lezni ne prenašajo, ker uniči- je srebro v njih bolezenske kali — na papirju pa se sčasoma naberejo velike množine vsa- kovrstnih nevarnih klic.

V normalnem prometu z ban- kovci posebne nevarnosti sicer ni, vendar bi morale matere paziti nato, da bi se otroci ne igrali z njimi in jih prejemali. Otroci imajo navado, da vtika- jo vsakovrstne stvari v usta in to pri bankovcih gotovo ni zdravo. Če se otroci igrajo z bankovci, še daleč niso izpo- stavljeni tolikšni nevarnosti, saj saj moremo kozarec infi- cirane vode razkužiti že s ten- da damo vanj srebrn kovance. Že najneznatnejši, netehtljivi delci srebra, ki prehajajo v vodo, uničujejo bakterije isto- tako, kakor zdravila, ki vse- bujejo srebro.

HOLANDCI SPRAVLJAJO UMETNINE.

Holandska vlada je objavi- la naredbo, ki veleva, da se morajo vse umetnine v naj- krajšem času spraviti v varna zaklonišča. Prav tako se mo- ra poskrbeti za varnost knjiž- nic in arhivov.

BLAZNIKOVA Pratika

za leto 1940
Cena 25c
• poštino vred.
"Glas Naroda"
216 West 18th Street
New York, N. Y.

KOLIKO JE JABLAN.

Računajo, da je na svetu o- krog 450 milijonov jablan, to je trikrat toliko, kolikor je hrusk. Samo v Združenih dr- žavah imajo 100 milijonov jab- lan. Na drugem mestu je Nem- čija z 85 milijoni dreves, ki pa še vedno ne zadostuje za domačo potrebo. Na tretjem Francija z 68 milijonami jab- lan. Hrusk ima največ Nem- čija in sicer 35 milijonov dre- ves, na drugem mestu so Zdr- države z 20 milijoni. V nor- malnih letih dajejo vse jabla- ne okrog 10 milijonov, hruske pa okrog 3 milijone ton sadja.

SMRTNA KOSA

V Sharon, Pa., je 10. nov. umrla Magdalena Trojar, dne 24. novembra pa Rudolf Gr- madnik. Oba sta bila še sam- ska in na mrtvaškem odru sta bila obložena s cveticami. O- ba sta bila pokopana na hrvat- skem pokopališču ob veliki udeležbi znancev, prijateljev in sorodnikov.

V De Peu, Ill., je dne 5. dec. v bolnišnici umrl Tomaž Štu- par. 30. nov. je bil operiran na vnetem slepiču, pet dni ka- sneje se je moral podvreči o- peraciji na želodcu, kateri je podlegel. Star je bil 52 let in doma od Kannika na Gorenj- skem. Zapušča ženo, 9-letno hčerko in pastorka.

V Oglesby, Ill., je pred dne- vi naglo umrla za pljučnico Anna Barbič. Zapušča moža, sina in tri hčere.

Dne 25. nov. je v W. Frank- fort, Ill., umrl za srčno hibo J. Tomineš, star 25 let in rojen v Ameriki, sin ugledne druž- ne Fr. in Anna Tomineš. Po- leg staršev zapušča dva brata in dve sestri.

V Pueblo, Colo., je nagle smrti umrl pri delu rojak Pe- ter Miklave, v starosti 45 let. Doma je bil iz Grahovega pri Sežani na Krasu. Zapušča že- no, sina in hčer.

Mahoma sem zaslišal nekaj besed iz pogovorov nosačev, in razumel sem besedi: "stra- hoviti sinba." In kakor, da bi njih besede morale biti podčr- tane, se je pred nami pojavi- la rumena postava, k tlom pri- huljenega, mogočnega leva.

Rep je nemirno udarjal sem in tja, kar je bilo svarilo za nas. Zavedali smo se, da je bil jako hud, ker smo prodrli v njegovo kraljestvo. Mogoče je pravkar zalezoval kako ži- val, ali smo ga premotili iz spanja, mogoče je bil malo za- dremal, bodi to ali ono, na vsak način je bil divji, ker smo mu preprečili načrte.

Znano mi je bilo, kako bi bi- lo nevarno, da bi se mu pribli- žali. Brž sem postavil filmski aparat, tudi moja žena je pri- pravila kamero. Nosači so se s puškami postavili za nama, da bi bili v nevarnem trenut- ku brž pri rokah. Komaj sem začel vrteti aparat, tedaj se je spravil lev proti nama. Z dol- gim repom je divje udarjal po- lakotnicah, večkrat je zamol- ko zatulil.

Toda ni nas divje napadel, ampak je prišel za nekaj met- rov bliže in je spet prihuljeno legel na tla. Dozdevalo se je, kakor da bi se nalašč spravljaj v jezo, in to se je ponovilo šestkrat, pri čemer sem jaz hi- tro vrtel aparat.

Ne morem reči, da mi je bilo prijetno pri duši. To je bil naj- lepši, pa tudi najgroznejši po- gled, kar sem jih kdaj doživel. Neznansko velika je bila ta mogočna mačka, griva je divje vihrala okrog glave, strahot- no so se pokazali grozni zobje ki so mogoče malo prej razr- gali svojo žrtev. Naši nosači so bili od strahu že napol mrt- vi. Tedaj je moja žena sproži- la puško. Mogočno telo se je sunkovito zganilo, se prevrnilo na stran, se strkljalo proti me- ni, in je štiri metre pred mo- jimi aparatom negibno obleža- lo.

V Enumclaw, Wash., je umr- la pred dnevi Margareta Šiš- kar, roj. Hrovatič, doma o- l Stopičev na Dolenjskem. Zapu- šča moža, sina in pet hčera.

V bolnišnici v W. Wheelin- gu, W. Va., je 5. dec. umrl J. Kocjanč. Bolehal je 2 leti na obistih, ampak v bolnišnici je bil samo en teden. Star je bil 54 let in doma iz Žuženberka na Dolenjskem. Zapušča ženo, sina, hčer, in brata, omoženo hčer v Clevelandu in sestro v starem kraju.

V Black Diamond, Wash., je umrl, zadet od možganske ka- pi Jakob Remše, star 52 let in rojen v Gornjem gradu na Šta- jenskem.

V Fairport Harbor, O., je v okrajnem zavetišču pred dne- vi umrl John Vider, star 55 let in doma iz Grosuplja na Do- lenjskem.

V Rock Springs, Wyo., je umrl Florian Pintar, star 54 let in doma iz Stare Loke na Gorenjskem. Zapušča brata v Hudson, Wyo., sestro Katari- no Dolene, v starem kraju pa sestro Alojzijo.

V La Salle, Ill., je preminul dne 5. dec. rojak John Pelko, rod. z Dolenjske blizu Bele cerkve. Bolan je bil skoro le- to dni. Zapušča žalujočo so- progo in 4 hčere.

MEHKO VEZANE KNJIGE

Razprodaja KNJIG

Da napravimo prostor za novo zaloga smo zni- žali cene teh knjig, da vsakemu jih je mogoče naročiti. Storite to še da- nes, ker bo zaloga kmalo iztekla.

5 KNJIG\$ za

1. Andrej Hofer (Junaški vodja Tirolcev)
2. Belgrajski Biser (Vito Jelenc)
3. Beneška Vedeževalka
4. Burška Vojska
5. Cvetke (H. Mijar)
6. Dedek je pravil (Julij Slapšak)
7. Devica Orleanska
8. Dve sliki (Ksaver Meško)
9. Duhovni boj (Lorenz Skupol)
10. Fra Diavolo
11. Fran Baron Trenk (Gjuro Panduric)
12. Hudo Brezdno (Fr. Erjavec)
13. Humoreske, Groteske in Satire (Azov in Teffi)
14. Korejska Brata, črtica iz mislo- nov v Koreji (Josef Spillman)
15. Mesija (Dr. Jeglič)
16. Mladim Sreem, povesti na- ladno (Ksaver Meško)
17. Maron, krščanski deček z Liba- nona
18. Ob 50 Letnici dr. Janeza Ev. Kreka
19. Pariški Zlatar
20. Patria. Povest iz irske Junaške dobe (H. Federer)
21. Praski Judek (Ivan Albreht)
22. Popotniki, novele in črtice (Milan Pugalj)
23. Požigalec
24. Pravljice (H. Majar)
25. Pravljice in pripovedke za ml- adino (S. Kosutnik)
26. Povesti in Slike (Ksaver Meško)
27. Ptice Selivce (Tagore)
28. Praski Judek (Josip Voder)
29. Praprčanova Zgodbe, Povesti (Anton Stražar)
30. Preganjanje Indijanskih mislo- narjev (Josef Spillman)
31. Rdeča in bela vrtinca (Anton Huonder)
32. Revolucija na Portugalskem
33. Sisto s Sesto (H. Federer)
34. Spisil Kristofa Šmida
35. Študent naj bo (S. Finžgar)
36. Suneški Invalid (S. Kosutnik)
37. Sveta Notburga
38. Tri Indijanske povesti (Josef Spillman)
39. Vrtinar (Tagore)
40. Volk Spokornik in druge povesti za mladino (Ksaver Meško)
41. Vojnimir ali Fuganstvo in krs- t (Josip Ogrinec)
42. Zbrani spisi za mladino (Engelbert Gangl)
43. Zbirka narodnih pripovedk za mladino (J. Plapalski)
44. Zlatokopi (Josef Spillman)

(Vezava nekaterih knjig je od leta nja nekoliko izkazena.)

Ako ima kaka knjiga več zvez- kov, se šteje vsak zvezek za knjigo.

POZOR!
Ker imamo nekaj teh knjig v omejenem številu, navedi- te pri naročilu več knjig, da Vaš moremo postreči.

KNJIGARNA Glas Naroda
216 WEST 18th STREET
NEW YORK

V Duluth, Minn., je 29. nov. umrl v bolnišnici Anton Pečar iz Eveletha. Tamkaj je živel 30 let in zapušča dva sinova in dve omoženi hčeri.

V Mentor, O., je v nedeljo 10. dec. umrl Paul Klaič. Ro- jen je bil v selu Perna, odko- der je prišel v Ameriko pred 38 leti.